

Strängnäs Ornitologiska Klubb

/Ewa Lundgren

2025-06

HOLKAR, Fågelskyddsprojekt

Inledning/Sammanfattning

Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK) har fått en penninggåva av medlem till fågelskyddsarbetet. En åtgärd är att värna den rödlistade arten svartvit flugsnappare att finna häckningsplatser för att gynna populationen. Rapporter i Artportalen av observationer av arten är en faktor i kunskapsunderlaget men också observationer ute i fält.

Bakgrund

Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK) beslöt 2023-05-08, att som ett led i fågelskyddsarbetet, köpa in 30 holkar för den rödlistade arten svartvit flugsnappare. 24 holkar är uppsatta våren 2023 t.o.m. våren 2024. Svartvit flugsnappare är rödlistad som nära hotad (NT) på Artdatabankens rödlista 2020.

Syfte och Mål

Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK) vill värna den rödlistade arten svartvit flugsnappare att finna häckningsplatser för att gynna populationen.

Ökat antal observerade svartvit flugsnappare inom respektive holkområde enligt rapporter i Artportalen, eller bedömning av upplevt ökat antal svartvita flugsnappare.

Målgrupp

Medlemmar i SOK samt andra intresserade fågelvänner.

Metod

Medlemmar i SOK's styrelse har låtit medlemmen Erik Arbinger tillverka 30 holkar för svartvit flugsnappare. Holkarna numreras och märks med SOK och nummer. Holkarna fördelas på Norra fältet, Södra kyrkgårdsområdet och Bågskyttebanan i Strängnäs samt i Fågelsången, Mariefred. Några holkar ska sättas upp inom andra delar i kommunen som Herresta, Merlänna och Sanda. Koordinater för holkens placering noteras och presenteras på karta samt i förteckning. Dessa presenteras på SOK's hemsida för att öka tillgängligheten att följa projektet. Hemsidan uppdateras kontinuerligt med förteckning, karta och uppföljning.

SOK´s aktiviteter där holkar är ett mål, annonseras på hemsida, medlemsmejl eller i information om utflykt/exkursion.

Tidsplan

Uppsättning av holkar – fr.o.m. våren 2023 t.o.m våren 2024 (24 holkar). Resterande holkar snarast. Uppföljning av häckning sker under tre (3) år, på hösten under oktober-november t.o.m. 2027 (ev. efterföljande vår). Därefter görs sammanställning av uppföljningen inför utvärdering.

Nyuppsatta holkar får en ny tre-årsperiod och efterföljande uppföljning.

Resurser

Personer som är intresserade av projektet holkar deltar i aktiviteter som bedöms som lätt till medel. I vissa moment krävs någon händighet.

Holkar för mesar (30 st. för svartvit flugsnappare, inköpta och 24 uppsatta).

Reservutrustning; Najtråd några nystan, (skruv trä-/universalskruv 35 mm.) mälror (20-tal) , märkpenna.

Handverktyg (egna används); avbitartång, plattång, stjärnmejsel, hammare.

2-10 personer för uppsättning och uppföljning.

Stege/kombistege/trappstege för att nå några holkar. Inriktning – flytta några holkar för nåbarhet utan klättring.

Uppföljning

Utförs i tre (3) år efter uppsättning/första häckning.

Lämplig tid; oktober-november efter första nattfrosten.

Häckning noteras samt om möjligt vilken art som häckat.

Sammanställning förs över holk nr, placering, när den sattes upp, om häckning skett, art, död unge eller annat noterbart. Om uppföljning ej kan ske ska anledningen noteras.

Uppföljningen redovisas årligen till styrelsen.

År 4 utvärderas projektet och beslut tas om fortsättningen.

Organisation/Arbetsgrupp

Projektledning – SOK styrelse. Beslutar om projektet, genomförande, inriktning, utvärdering samt den information som ska publiceras på hemsidan.

Projektets ansvarige/samordnare gör en plan för projektet och håller samman aktiviteter. Ansvarar för att koordinater noteras vid holkens placering. Är involverad i uppsättningen av holkar, sammanställer och ajourhåller förteckningar samt förmedlar dessa till styrelsen. Anger behov av resurser, aktiviteter till styrelsen. Återkopplar redovisning.

Systemkunnig person som markerar holkarnas placering på kartbild utifrån koordinaterna och ev. utför uppdateringar efter behov.

Medlemmar, frivilliga för ev. uppsättning samt uppföljning.

Budget och Ekonomi

Initialt inköp av 30 holkar för 2.700 kr inkl. materiel för uppsättning.

Uppsättningsmateriel som reserv, (najtåd , skruv trä-/universalskruv 35 mm, märlor, märkpenna.) ca 100 kr.

Handverktyg (egna används); avbitartång, plattång, stjärnmejsel, hammare.

Allt arbete inkl. resor sker ideellt.

Avgränsning

Uppsättning av holkar, notering av koordinater, markering på karta och publicering på hemsida, aktiviteter för uppföljning av häckning, skriftlig sammanställning och rapport för uppföljning samt utvärdering.

Övrigt och Bilagor

Områden och markägare; Tillstånd från markägare har inhämtats.

Norra fältet (f.d. P10-området), Bågskyttebanan Strängnäs, Fågelsången Mariefred; Strängnäs kommun, Mark- och exploatering (MEX), kontaktperson Mari Åkesson.

Södra kyrkogårdsområdet, Strängnäs; Svenska kyrkan, kontaktperson Anna Qvarnström. Återkoppling om häckning ges till Svenska kyrkan.

Bilagor;

- Förteckning, holkar med koordinater, uppföljning av häckning
- Karta med holkar
- Blankett för uppföljning inkl. tips och råd
